Відсканировано для Hurtom.com в 20.09.2011

МИ ЛЮБИМО ЧИТАТИ

Барвінок

Журнал школярів України

5 ТРАВЕНЬ 2005

РОЗШУКУЄТЬСЯ ПІВЕНЬ, АБО ЗЛОЧИНИ ЗУХВАЛОЇ ПОДУШКИ

ЧИТАЙ У "БАРВІНКУ"

ЧИТАЙ У "БАРВІНКУ"

КАЗКОВИЙ ДЕТЕКТИВ ЛЕСІ МОВЧУН

Барвінчатко! Запропонуй мамі й татові цей тест. І разом із ними спробуй поглянути на себе збоку — критично оціни свою поведінку.

Шановні батьки! Виберіть ті фрази, які ви найчастіше вживаєте, спілкуючись із дітьми.

1. Скільки разів тобі можна повторювати? **(2)**
2. Порадь мені, будь ласка. **(1)**
3. Не знаю, що б я без тебе робила! **(1)**
4. І в кого ти вдався?! **(2)**
5. Які в тебе чудові друзі! **(1)**
6. Ну на кого ти схожий! **(2)**
7. Я у твої роки... **(2)**
8. Ти моя опора і підмога. **(1)**
9. Ну що за друзі в тебе?! **(2)**
10. І про що ти думаєш?.. **(2)**
11. Який ти у мене розумник! **(1)**
12. А ти як вважаєш, сонечко? **(1)**
13. У всіх діти як діти, а ти... **(2)**
14. Який ти у мене тямущий! **(1)**

Якщо ви набрали

7—8 балів. Ви живете з дитиною душа в душу. Вона поважає вас, любить. Ви допомагаєте їй зростати щасливою.

9—10 балів. Ваша дитина поважає вас, але не завжди відверта з вами — через вашу непослідовність у стосунках з нею. На її розвиток впливають випадкові обставини.

11—12 балів. Частіше спілкуйтеся з дитиною, цікавтесь її справами. Вона поважає вас. Однак їй потрібен не тільки ваш авторитет, а й любов. Інакше її розвиток залежатиме від випадковостей, а не від вас.

13—14 балів. Напевно, ви й самі відчуваєте, що робите щось не так. Між вами і дитиною виникла недовіра. Більше уваги приділяйте їй, прислухайтесь до неї, враховуйте її думку.

Та скільки б ви балів не набрали, неодмінно разом із дитиною порадьтеся, що треба змінити у ваших взаєминах, щоб вона з гордістю усім казала: "У МЕНЕ КЛАСНІ БАТЬКИ!"

Головний редактор..... ..Василь ВОРОНОВИЧ
Відповідальний секретар.....Людмила КОЗІЙ
Редактор відділу літератури.....Світлана ПРУДНИК
Художній редактор..... Олександр БАСС
Літературний редактор.....Любов ВОРОНОВИЧ
Комп'ютерна верстка.....Єлизавета РУДЕНКО

Журнал удостоєний Почесної Грамоти Президії Верховної Ради УРСР — 1978 р., Почесної Грамоти Кабінету Міністрів України — 2003 р.

© «Барвінок», 2005. Передплатний індекс 74022.

Засновник і видавець: трудовий колектив редакції.
КВ № 5689, 12.12. 2001 р.
Адреса: 04119, м. Київ, вул. Дегтярівська, 38—44.
Увага! Нові номери телефонів: 492-93-13; т/ф: 483-99-13.
Нова електронна адреса: E-mail: barvinok@svitonline.com
НОВИЙ ДРУК : м. Київ, вул. Магнітогорська, 1.
Тираж 35020 прим., передплатний — 32631 прим.
Ціна за передплатою за Каталогом ДП "Преса", вроздріб — договірна.
Рукописи не рецензуються і не повертаються.
Малюнок на обкладинці Н. КОХАЛЬ
ISSN 0132-5930

"Барвінок" № 5 (885) 2005 р. — літературно-художній і загальноосвітній журнал для дітей молодшого та середнього шкільного віку. Заснований у 1928 році

Для тих, хто хоче знати і вміти більше, бути винахідливим, стати лідером, пропонує:

- *"Клас-приз"*.....стор. 3;
- *кіно в портфелі*.....стор. 5;
- *злочини подушки* .....стор. 6—9;
- *посилку із сюрпризом*.....стор. 12;
- *сидуху в кожухах*.....стор. 15;
- *найдорожчий скарб*.....стор. 16—17;
- *таємницю аКуен*.....стор. 26;
- *закони роботів*.....стор. 29;
- *рукавички привида*.....стор.30;
- *тест для батьків*.....стор.32

і багато, багато іншого для розумних, мрійливих, допитливих і кмітливих.

Для "Барвінку" і для тебе придумували, мудрували, писали:

Український народ та інші народи.
Стародавні мудреці, вчені, Гомер, богиня Афіна, князь Володимир Ольґердович.
Винахідники, письменники, журналісти, художники, Інтернет, "Укрпошта", Федерація футболу України, американський президент Томас Джефферсон.
Президент Барвінок, Міністерство знань.

МІНІСТЕРСТВО ЗНАНЬ ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

УЧИТЕЛЬ БАРВІНЧАТ

Барвінчатко! Маєш важливе доручення від Міністерства знань Барвінкової республіки. Покажи, будь ласка, цей номер "Барвінку" вчителю і запроси його взяти участь у конкурсі.

Шановний учителю!

Прочитайте цей номер "Барвінку" і напишіть до редакції:

1. Скільки дітей у вашому класі читають "Барвінок"?

2. Чи хотіли б ви, щоб усі ваші вихованці читали "Барвінок"? Чому?

3. Які публікації цього номера ви зможете використати на уроках і на яких саме?

4. Яких матеріалів, на вашу думку, бракує в журналі?

Автори 10 найцікавіших відповідей і пропозицій отримають бібліотечки книг.

"А ВЕЛОСИПЕД МЕНІ ПОДАРУВАВ "БАРВІНОК"!"

Валерій ЛІЩЕНКО з Одеської області переміг у конкурсі "Президентські перегони" і виграв велосипед. Тепер він їздить вулицями рідного міста Білгорода-Дністровського і всім розказує, що велосипед йому подарував "Барвінок".

Восени в одному з Барвінкових конкурсів розігруватиметься фінгерборд (розповідь про нього див. у № 4).

"КЛАС-ПРИЗ" ДЛЯ ТВОГО КЛАСУ

Здрастуй, Барвінку!

Пишуть тобі учні 1 класу Дніпровокам'янської середньої школи Дніпропетровської області. З тобою познайомились зовсім недавно. Другого березня наша учениця Богдана Дубина принесла 2 номери "Барвінку". Ми з цікавістю перечитали їх по черзі і вирішили передплатити журнал на клас, щоб поповнити нашу класну бібліотечку.

Так Барвінкова республіка збільшилась на цілий клас. Запропонуй і ти, читачу, своїм однокласникам стати барвінчатами. Для цього треба передплатити журнал на друге півріччя на пошті. Якщо не всі твої друзі можуть мати власний примірник "Барвінку", складіться і передплатіть на клас — для цього кожному доведеться просити в батьків зовсім небагато грошей. Передплата на друге півріччя коштує 15 гривень 60 копійок. Покваптеся і мерщій надсилайте передплатну квитанцію на конкурс "Клас-приз", щоб виграти барвінковий приз для класу. А восени в журналі на вас чекає ще багато сюрпризів, і серед них — суперказка Галини Малик "Про лицаря Горчика, красуню Каролю та Третього Зайвого".

Увага! Увага!

СЬОГОДНІ В "БАРВІНКУ"...

Щономера Барвінок із казкової вежі кличе тебе, читачику, помандрувати сторінками свіжого номера журналу. А знайомити тебе із змістом йому щоразу допомагає хтось інший. Ти звернув на це увагу? Погортай усі номери і уважніше придивись до казкових героїв. Восени вони готують тобі сюрприз — не проґав!

Барвінковий привіт тобі, читачу!

Послухай, як стривожено шелестить останніми сторінками твій щоденник — хвилюється, якими оцінками ти ще встигнеш прикрасити його. Адже кінець, як кажуть, справі вінець. Канікули чує твій друг-щоденник. Рум'янощокий червень проситься до нас у гості зі святами: 1 — Міжнародний день захисту дітей (чи всі свої права ти знаєш і чи сповна ними користуєшся?); 9 — Вознесіння Господнє (останній день, коли можна вітатися словами "Христос воскрес!"); 19 — Трійця, Зелена неділя (допоможи мамі оздобити помешкання зіллям і розпитай про кожну рослину); 28 — День Конституції України (це і твоє свято, бо ти — малий українець). І виглядай канікули!

КАЛЕНДАРИК НАГАДАЙЛИК

УКАЗ
ПРЕЗИДЕНТА БАРВІНКОВОЇ РЕСПУБЛІКИ
№ 4

1. Створити Книгу Почесних Громадян Барвінкової республіки.

2. Занести до Книги Почесних Громадян усіх 44 стипендіатів "Барвінку".

3. Присудити 5 іменних стипендій "Барвінку" на перший семестр 2005—2006 навчального року найактивнішим громадянам.

Президент БАРВІНОК

Барвінчатко! Хочеш стати стипендіатом "Барвінку" і отримувати щомісяця грошову стипендію? Виконай усі завдання цього номера журналу і надішли відповіді разом із передплатною квитанцією на цілий рік. Якщо квитанція в редакції, напиши, на який конкурс її надіслано. Може, цього разу саме ти вибореш стипендію.

Микола ВІНГРАНОВСЬКИЙ

СОН

Вночі під ранок у гнізді,
У комишах при мамі
Проснулось каченя собі
І глянуло в тумані
На срібне мамине перо,
На срібне небо повне.
Перевернулось на крило
І знов заснуло, сонне.
І снився каченяті сон,
Солодкий сон при мамі:
Цвіте куга, цвіте пасльон***
При березі в тумані,
Цвіте при хмарі хмареня,
І зірка недалечко...
І чуло сонне каченя:
Цвіте його крилечко,
Цвіте на небо, на політ,
На голубі тумани,
На синій цвіт, на синій світ
В гніздечку біля мами...

***куга** — водяна чи болотяна рослина, рогіз;
****пасльон** — дикорослуча рослина.

НА МАЙДАНІ У КРАЇНІ ВИГРАВАЛІЇ

На майдані у Країні Вигравалії знову виросла купа призів: фотоапарати, плеєри, ігри, книги, енциклопедії, олівці, фломастери. Це так готуються тут зустріти нових мешканців. Стати ним може кожен із вас, барвінчата. Для цього треба надіслати до редакції передплатну квитанцію на цілий рік або на друге півріччя (попросіть батьків продовжити передплату до кінця року) і чекати результатів розіграшу.

З "Барвінком" мрії збуваються!

Художник І. ПОМЕРАНЦЕВА

Про все н

"Коли ростуть діти?
Олеся КРАВЕЦЬ, Харківська обл."

СПИ! ПІДРОСТЕШ НА ГОРОБЧИКА!

Напевно, багатьом із вас, барвінчата, коли були маленькими, мама, вкладаючи спати, казала: "Спи! Підростеш на горобчика!" А маму завжди треба слухати. Бо вона знає, що її доня чи синок уві сні ростуть. Тепер це доведено і наукою. Американські вчені встановили, що 90 відсотків росту кісток припадає на ніч або денний сон. Хочете підрости — менше сидіть перед телевізором. Та й удень можна подрімати, пам'ятаючи, що горобчик + горобчик = високий хлопчик. Найшвидше люди ростуть у січні.

"Де ростуть фініки?
Володимир СИТНИК, Черкаська обл."

ФІНІКИ ДАРУЮТЬ ПАЛЬМИ

Цю смакоту нам дарують фінікові пальми. Вони люблять посушливі

на Землі та інших планетах

місця, однак неподалік має бути водойма. Фініки дуже корисні — містять до 70% цукру, білки, жири. Фінікові пальми ростуть у Єгипті, Пакистані, Іраку, Афганістані, Іспанії, США. А в їх затінку, тобто на "першому поверсі" саду, вирощують інші плодові дерева.

КІНО В ПОРТФЕЛІ

"Якими в майбутньому будуть телевізори?
Андрій АНТИПЕНКО, Миколаївська обл."

Через 20—30 років телевізор можна буде повсюди носити з собою, як нині плеєр чи мобільний телефон. Уже створено портативний програвач музики та відео, схожий на мобільний телефон. Тобто подивитися кіно можна не тільки в кінотеатрі чи біля відеомагнітофона, а де завгодно. Коли він закритий, слухай музику. А відкривши — переглядай мультики на кольоровому екрані. І записати кіно на картку можна самому.

"Скільки супутників у Марса?
Антон БАБЕШКО, Черкаська обл."

СТРАХ І ЖАХ

Марс має два невеликі супутники — Фобос і Деймос. Цікава історія їх відкриття. Американському астроному Асофу Холлу, який вивчав цю планету, набридло спостерігати за зоряним небом. Він хотів спати. Проте його дружина (а він побоювався її) наказала продовжувати спостереження. Тієї ночі він відкрив два супутники і назвав їх Фобос (Страх) і Деймос (Жах) — на честь сподвижників бога війни із знаменитої поеми Гомера "Іліада". Сталося це в 1877 році.

Леся МОВЧУН

Розшукується п

Казковий детектив

НЕВЖЕ ЦЕ НЕ СОН?

Іван Іванович Подушинський довго не міг заснути. Безсоння розворушило цілий мурашник невеселих думок. І йому захотілося поговорити з собою тепло, по-дружньому. А потім пожаліти себе і заспокоїти.

— Ну от я, скромний товстенький дядечко, сумлінний працівник банку "Діамантова рука", що бачив я в житті? — прошепотів він. — Хіба хоч раз відпочивав я на мальовничих Канарських островах біля берегів Африки? Чи маю басейн з лазуровою водою на Лазуровому березі Франції? Де там! Лише японський телевізор у кутку в кімнаті. Та й той без дистанційного управління, бо люба моя дружина Вероніка Степанівна вкинула його у пральну машину разом із піжамою.

Іван Іванович скрушно зітхав і крутився — пір'їни з подушки безжалісно кололи його неголену щоку. Він висмикував пір'їни і тихцем кидав на підлогу. Намагався поцілити під диван, щоб на ранок Вероніка Степанівна не помітила шкоди. Це заняття заспокоювало його. Подушка тоншала і тоншала, а йому все солодше і солодше позіхалося, аж поки остання з висмикнутих пір'їн випала з його розм'яклої руки. Іван Іванович заснув. І снилося йому, що завтра почнеться нове життя.

Уранішній промінець відбився від золотого зуба бультер'єра Масика і ковзнув по вкритій пір'ям підлозі у квартирі Івана Івановича. Масик сидів на балконі навпроти його будинку і незворушно позіхав. Іван Іванович розплющив очі і також позіхнув. Сьогодні вихідний, і можна ще подрімати. Звісно, якщо Вероніка Степанівна не пошле спозаранку на базар. Від його дихання в кімнаті здійнялася біла хурделя. Пір'я довго висіло хмарою, а потім, як металеві ошурки, притягнуті магнітом, ураз обліпило Івана Івановича.

Він рвучко підхопився й ну струшувати налипле на руки і живіт пір'я. Та воно трималося міцно, мовби приросло. Іван Іванович вискочив у передпокій і кинувся до дзеркала. Глянувши у нього, не повірив своїм очам: замість носа звідкись узявся дзьоб, під яким звисали пурпурові сережки, а над лобом похитувався м'ясистий гребінець.

Півень, або Злочини зухвалої подушки

НОВИЙ ПОДУШИНСЬКИЙ

Поки ошелешений Іван Іванович стояв перед дзеркалом, подушка, що добряче схудла за ніч, підвелася з ліжка, намацала капці Івана Івановича, вдягнула його сорочку і штани. У поясі вони були завеликі, і Подушинський (так ми назвемо нашого героя, що зайняв у житті місце Івана Івановича) мусив тугіше затягти пасок.

— Любий, — покликала з кухні Вероніка Степанівна, зачувши рипіння дивана, — ходи снідати!

Мугикаючи "Два півники, два півники горох молотили", Подушинський пішов на кухню. Вероніка Степанівна поклала йому в тарілку яєчню з шести яєць на салі, полила гірчицею, відрізала четвертину чорного хліба і мовила:

— Гостреньке, жирненьке, як ти любиш! Щоб не охляв, мій товстунчику!

Та наступної миті Вероніка Степанівна мало не впустила з рук тарілку.

— А печінка?! А нирки?! А холестерин?! — скрикнув Подушинський. — Ні-ні, начави мені скляночку морквяного соку. І після сніданку — в ліс, на природу, бігати підтюпцем, скидати зайві кілограмчики.

Його слова налякали Вероніку Степанівну так, як минулого тижня машина, що везла на поле з півсотні опудал. Вони стояли в кузові, наче взяті в полон воїни Кощія Безсмертного. Бляшанки на жердинах бряжчали, а Вероніці Степанівні вчувалося, що то гримлять їхні кістки. Їй здалося враз, що Іван Іванович, не попоївши апетитної смаженини, стане схожим на кістляве опудало і торохтітиме кістками, дражнячи бультер'єра Масика.

— Боже ж мій, як ти схуд! — сплеснула вона руками, уважно розглядаючи підтягнуту фігуру пана Подушинського. — Як ти змінився всього за одну ніч! І обличчя зблідло, наче випране простирадло...

І тут вона помітила Івана Івановича, що й досі стояв як укопаний.

— Ти вже й на базарі побував?! Чудово, чудово! Саме такого півника мені й треба на холодець, — сказала вона Подушинському і стала підкрадатися до Івана Івановича. Та цього можна було не робити, бо Іван Іванович сам побіг назустріч дружині, примовляючи:

— Ущипни мене, любонько, ущипни! Общипай мене, обпатрай, хай це жахіття нарешті скінчиться!

Але з горла виривалося лише заклично туркотіння, яким півні звичайно підкликають чубарочок до знайденої купки сміття.

Подушинський узяв Вероніку Степанівну за лікоть і твердо сказав:

— Ніяких холодців! На цього півня в мене зовсім інші плани.

І поки Іван Іванович намагався достукатися до серця дружини, переповідаючи, чи то пак перекукурікуючи свою пригоду, Подушинський нечутно підійшов ззаду і схопив його за крила. Бідолашний і киркнути не встиг, як опинився у власному портфелі, затиснутий між коробкою цукерок "Золотий півник" і текою для паперів. Від несподіванки Іван Іванович утратив свідомість.

КОКА НЕПЕРЕМОЖНИЙ

Кап-кап-кап... Кап... Краплі то частіше, то рідше падали на Івана Івановича. Він почувався так, наче їхав поїздом на третій багажній полиці. Спробував натягти на голову ковдру, аби заховатися від цих бридких крапель. Та ніякої ковдри не було. Ба, не було і рук! Це не сон! Він таки півень! Темрява поволі сірішала. Іван Іванович розгледів довкола себе ґрати, над головою трубу з облупленою фарбою, а далеко внизу поламані ящики та купу потрісканої цегли — він був у клітці! "Оце мені кудкудак за п'ятак, кукуріку за копійку! Пропав ні за цапову душу!" — тяжко зітхнув Іван Іванович.

— Що, пентюху, страшно? Нічогонічого! Зате помреш як герой. Ану груди колесом! До бою го-о-отуйсь!

До стелі була підвішена ще одна клітка. У ній сидів войовничий на вигляд рудувато-червоний півень. Хвіст обскубаний, на гребінці шрам і око прискалене. А дзьоб і пазурі зі сталевими наконечниками. Справжнісінький півень-термінатор! По спині Івана Івановича пробігли мурашки.

— Який бій? — Іван Іванович вирішив триматися мужньо, та на слові "бій" пустив такого півня, що самому стало соромно за тремтячий голос.

— То ти новачок? А я вже третій сезон. Кока Непереможний! — і Кока шаркнув ногою по клітці, аж іскри посипалися з-під сталевих наконечників. — Хоча... Не завжди я був непереможним. Дитинство — як і в тебе. Тепленьке яєчко, мамині крила, перший черв'ячок, перша суперечка за цей черв'ячок. А потім... Та що там казати! Тепер от шоу влаштовую, Шварцнеґґер обскубаний. Набридло мені це зіркове життя. Зранку масаж, тренажер, вітаміни в горло запихають, увечері на ринг. А потім у клітку замикають. Та й яка з мене зірка? Бої підпільні. Незаконна ця справа...

Іван Іванович замислився. Не такий той Подушинський простачок. Напустив туману на Вероніку Степанівну. Не дозволю, мовляв, із півня холодець варити. А сам продав мене на півнячі бої. Видно, чимало грошенят заробив.

СПРАВЖНЄ ОБЛИЧЧЯ ПОДУШИНСЬКОГО

Життя у Подушинського і справді складалося якнайкраще. Ще зовсім недавно він мусив терпіти сльози Івана Івановича та липкі льодяники. І комікси, які Іван Іванович ховав від Вероніки Степанівни під подушку. Та найбільше Подушинський потерпав від футболу. Іван Іванович соромився через свою огрядність ганяти м'яча на вулиці й нерідко футболив подушку. Але тепер цьому кінець!

Подушинський вважав людей жалюгідними створіннями, які люблять попоїсти та попоспати і далі свого носа нічого не бачать. Цей телепень Іван Іва-

нович сидів у банку і не міг навіть поцупити грошеняток! Має прийти нове покоління людей — людей-подушок. Енергійних, безжалісних, ділових, а не слинявих легкодухів. І Подушинський подбає про це. Пухово-пір'яна фабрика! Такі люди сходитимуть із конвеєра сотнями, тисячами і завоюють світ. А недолугі люденята ставатимуть курми. І з їхнього пір'я робитимуть нових і нових людей-подушок. А зараз — перший крок до мрії.

Подушинський, не вмикаючи світла, намацав магнітну картку Івана Івановича, що відкривала доступ у банк, і вийшов на вулицю. Його не помітив навіть бультер'єр Масик, що мирно сопів на своєму балконі. Йому снилося, що він сидить одночасно на всіх балконах, світить золотим зубом і що від цього в місті стоїть сліпучо-білий день. Та Подушинському не міг зашкодити Масиків сон, бо це був тільки сон, хоча й дуже світлий. І тому Подушинський впевненим, але обережним кроком попростував темними вулицями до банку "Діамантова рука".

НЕВДАЛА СПРОБА

— Ех, Коко, мабуть, ти мене розумієш. Так хочеться посидіти біля комп'ютера... кажу, біля інкубатора посидіти... Люблю я спокійне життя. Ну який з мене боєць? Я й бойовиків по телевізору ніколи не дивився. Мультики лише — "Ну, постривай!" і "Як козаки у футбол грали". А ще —"Втеча з курника". Стій! — в Івана Івановича аж гребінець підскочив від хвилювання. — Точно! Втеча з курника! Коко, тікаймо звідси!

— Тікаймо, друзяко! Та як? Обидва ж у клітці, як соловейки.

— Бачив коли-небудь дітей на гойдалці? Отак розхитуй, з боку на бік, з боку на бік! Клітка зісковзне з гачка — і ми вільні.

І почалося. Глянути збоку — достоту циркова вистава. З годину Іван Іванович пітнів на цій заґратованій гойдалці, аж поки ноги підкосилися. А Кока Непереможний, хоч так само робив це марно, радів, як п'ятирічний малюк:

— Чудово! Аж дух завмирає! Я хочу бути артистом! Повітряним акробатом! Їсти повітряну кукурудзу, жонглювати повітряними кульками! Бути завжди невагомим!

Двоє в'язнів і не помітили, як...

— Ги! Ги-ги! Дивись, зрадів компанії! О! А новенький здохляк здохляком. Наш Кока його сьогодні ж порве! — промовила якась мармиза з вузісінькими прорізами очиць під низьким лобом. Дебелі руки з коротенькими пальцями зняли клітки з гачків і понесли нагору.

Кока встиг шепнути Іванові Івановичу:

— Доведеться тобі, братку, пожертвувати пір'ям. А як будуть закидати гнилими помідорами, непомітно клюнь м'якуш і нібито пускай дзьобом криваву піну. І не забудь ноги задерти і посмикати в повітрі, наче біжиш в останню дорогу — до курячого раю.

(Далі буде)

Художник
Н. КОХАЛЬ

Збагачуймося знаннями, читаючи "Барвінок"!

СПІВАЙТЕ ЧАСТІШЕ!

Німецький лікар Міхаель Фукс дуже стурбований тим, що сучасні школярі не можуть гарно співати. За останні 20 років їхні голоси стали грубими і хриплими. Не тому, що не слухали вчителя на уроках співів. Просто з ними не співають батьки. Тож той, хто мріє стати Оксаною Білозір чи Славком Вакарчуком, має щодня співати вдома з мамою і татом.

ОЦЕ ВАРЕНИЧОК!

Такого вареника, як у канадському містечку Глендон, немає більше ніде у світі. Заввишки він дев'ять метрів і важить 2 700 кілограмів. Вареник — символ цього міста. Є припущення, що раніше тут мешкало багато українців. А вони, хоч би де жили, дуже люблять цю страву. Тож і стоїть тепер на центральній площі міста пам'ятник варенику.

ЛІСОВІ ГОТЕЛІ

"Дзень-дзелень!" — перегукуються в лісі дзвіночки ясної днини. А вночі вони можуть жужукати, як жуки, пищати, як комарі. Не тому, що їм подобається передражнювати комах. Просто вночі, коли в лісі стає прохолодно і випадає роса, дзвіночки перетворюються на готелі: тут ночують комахи. Адже всередині квітки температура на 4—5 градусів вища, ніж зовні. Рятують дзвіночки жуків та комашок і вдень — під час дощу.

ХОЧЕШ — ВІР, А НІ — ТО ПЕРЕВІР...

- У хоботі слона вміщається 9 л води.
- Висота Великої Китайської стіни подекуди сягає 10 метрів.
- Комашка сонечко пробуджується від зимового сну при температурі 8—10^{0} С.
- Пугач чує, як по стіні повзе тарган.
- Європа і Північна Америка щороку віддаляються одна від одної на 2 сантиметри.
- Курка яєчної породи може знести 300 яєць на рік.

ШЛЮМ ТАЄМНО

Тільки у нашому журналі, тільки для наших читачів ми друкуємо спецповідомлення суперагента Кварка

СТЕЖИНА ПРИГОД

КУ-КУ, БУ-БУ, ЖУ-ЖУ. Кварк викликає шефа.

НУ-НУ, ТУ-ТУ, ЄС-ЄС. Шеф слухає Кварка.

Кварк — шефові: Завербованому мною агенту "Аспірину" вдалося викрасти Інструкцію 0001 для щоденного користування.

Шеф — Кварку: Щось незвичне?

Кварк — шефові: Та досить звичне, шефе. Про звичайнісіньку бійку, в яку й дівчата нерідко встряють. Мені тут, з трансформаторної будки, на шкільному подвір'ї часто доводиться спостерігати це. Слухайте, як цікаво Інструкція починається: "Один із найвідоміших японських майстрів з кунг-фу якось сказав, що найпочесніша, найвагоміша перемога — у тій бійці, яка не відбулася завдяки твоїй стриманості, розсудливості, витримці".

Шеф — Кварку: Щось я нічого не збагну.

Кварк — шефові: Слухайте далі. Якщо за рогом школи, у під'їзді на вас чекає один або кілька ровесників чи старших хлопців, дівчат, аби відібрати гроші чи з допомогою кулаків з'ясувати, хто з вас сильніший, розумніший, красивіший...

Шеф — Кварку: На війні, як на війні. Треба напасти першим, приголомшити противника.

Кварк — шефові: Інструкція каже, що супротивник буде набагато сильніше приголомшений вашою дружньою поведінкою. Наприклад, ви несподівано пропонуєте щось цікаве для них. А коли вимагають грошей — самі віддаєте. Батьки, міліція потім розберуться. У будь-якому разі ви отримуєте шанс помиритися або виграти час, щоб гукнути когось на допомогу чи принаймні втекти.

На цьому чергове повідомлення суперагента Кварка закінчується. Але ми сподіваємося, що незабаром знову знайдемо в редакції аркушик паперу з підписом: Кварк з країни "Школярія", спеціально для "Барвінку".

А від вас, барвінчата, чекаємо листів з роздумами про те, як слід поводитись у подібних ситуаціях.

Суперагент Кварк дякує барвінчатам Ірині СИРОТЮК із Волинської, Оксані СМАЛІЄНКО з Кіровоградської, Дмитрові ФЕСЕНКУ з Полтавської, Наталії СТАСИШИН із Хмельницької, Богдану ЖУКОВЕЦЬКОМУ та Денису ЗАХАРЧЕНКУ з Чернігівської областей, які першими правильно відповіли на його запитання ("Барвінок № 3).

Художник В. ДУНАЄВА

Леся МОВЧУН

Лабораторія Макара Макаронника

Посилка із сюрпризом

Огрядний дядечко з поштарською сумкою на плечі зупинився перед дверима таємної лабораторії. Не встиг піднести руку до дзвінка, як почув з того боку тоненьке:

— Пі-пі-пі! Пі-пі-пі!

— Який тут чудовий і мелодійний дзвоник! — пробурмотів листоноша.

— Дякую за комплімент, та, будь ласка, звільніть мого хвоста!

Ошелешений дядечко помітив, як з-під ніг висмикнувся здоровенний хвіст, де-не-де поріслий цупкими волосинками, і втягнувся до помешкання. Від несподіванки поштар заточився і випустив з рук коробку,

яку вже приготувався вручити...

Макар Макарович повертався додому в гарному настрої. Він чекав посилки від невідомих осіб, які опікувалися таємною лабораторією. І тому, побачивши її на порозі відкриту і розсипану, схопився за сиву нечесану голову, де завжди народжувалися геніальні думки. Завжди, але не сьогодні! Доктор макаронічних наук узяв записку, що також випала з коробки, і схвильовано прочитав:

МИ ТАК І ЗНАЛИ! ВСЕ У ВАС ЛЕТИТЬ ШКЕРЕБЕРТЬ. ЦЬОГО РАЗУ, МАБУТЬ, ВИ Й НЕ ЗБЕРЕТЕ ДОКУПИ НАШУ ПОСИЛКУ.

А ЯКЩО ХОЧЕТЕ СПРОБУВАТИ, ПОЧНІТЬ З КУБИКІВ.

1. ПОРОЗКЛАДАЙТЕ ІХ ТАК, ЩОБ КОЖЕН ДЗВІНКИЙ ПРИГОЛОСНИЙ ОПИНИВСЯ НА ПАРНОМУ ГЛУХОМУ.

2. НЕЗАПОВНЕНІ КЛІТИНКИ ПІДКАЖУТЬ ВАМ, ЯКИЙ ПРЕДМЕТ ТРЕБА ВИБРАТИ І ВКЛАСТИ В ОТВІР СКРИНЬКИ.

3. У ВАС ВИЙДЕ СЛОВО. АЛЕ СКРИНЬКА ВІДЧИНИТЬСЯ ТІЛЬКИ ТОДІ, КОЛИ ВИ ПОЯСНИТЕ, ЩО ЦЕ СЛОВО ОЗНАЧАЄ.

А ХТО НАЙКРАЩЕ ОПИШЕ ЧИ НАМАЛЮЄ, ЯК СЛІД ВИКОНУВАТИ ЗАВДАННЯ, ОТРИМАЄ ЗАХОВАНИЙ У СКРИНЬЦІ ПОДАРУНОК!

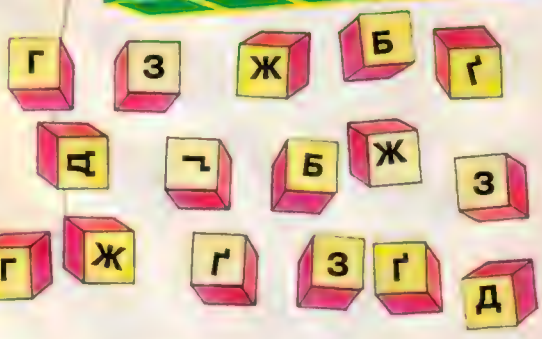

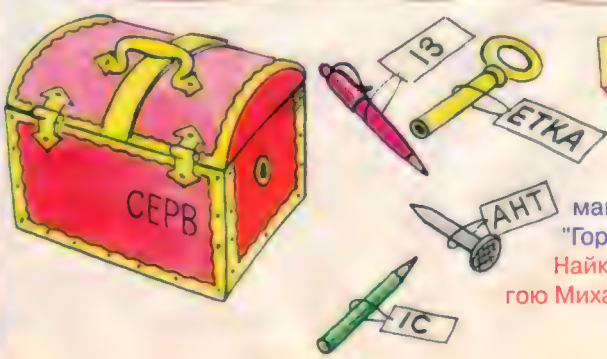

ПРАВИЛЬНІ ВІДПОВІДІ ("БАРВІНОК" № 4)

"Урочистий", "Сирний", "Повітряний замок", "Конвалія", "Чумацький Шлях", "Мигдалевий", "Подарунковий", "Молодіжний", "Горіховий" (правильно), "Горобинова гілочка".

Найкраще розібрався з привидами і приводами і нагороджується книгою Михайло ОГУЙ із Чернівців.

Художник К. ШАЛВАРОВА

Клуб Юних філателістів

Сьогодні тобі, барвінчатко, Поштарочка презентує картмаксимуми, присвячені совам. Цю спеціальну серію випустило видавництво "Марка України". Нинішній рік у деяких країнах оголошено роком Сови.

Про сов ooky богиню і вертуху

А що ж таке картмаксимум? Це поштова картка, на лицьовому боці якої наклеєна погашена спеціальним штемпелем марка. Зображення на ній має бути таким самим, як і на картці. Або дуже схожим на нього. Бажано, щоб зображення на поштовому штемпелі, що гасить марку, також максимально збігалося за змістом чи географією із зображенням на марці та картці. Проводять великі міжнародні виставки максимафілії — так називають колекціонування картмаксимумів.

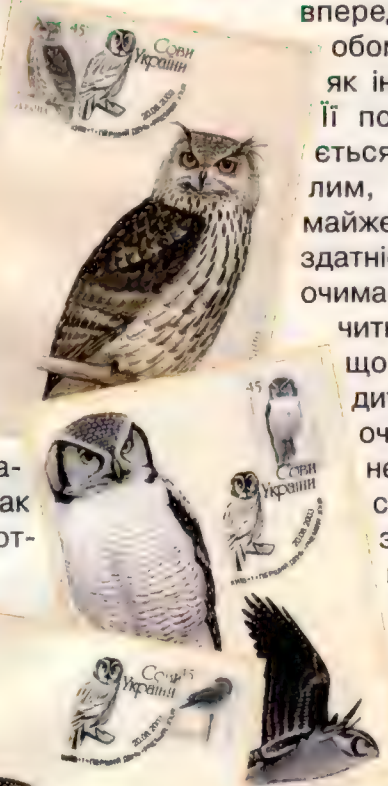

Сови на картмаксимумах так сподобалися Поштарочці, що вона захотіла й собі завести таку птаху. Має ж пернату помічницю Гедвіґу Гаррі Поттер. Сова Гедвіґа завжди вчасно приносить юному чарівникові і листи, і посилки, хоч би де він був. А в античній Греції сова була незмінною супутницею богині мудрості та розуму Афіни, яку так і називали — "совоока".

Усього є 180 видів сов. Це нічні хижі птажи. Однак бачать вони і вдень. Сови дуже допитливі, розумні та кумедні. Вони люблять спілкуватися — тож можна завести собі таку подружку вдома. Та треба пам'ятати, що вночі вона не даватиме спати. Якщо це не лякає і ти все ж поселиш сову в своїй кімнаті, то не тримай її постійно в клітці. Бо вона перестане слухатися і обламає своє пір'я.

У сови великі виразні очі. Вона дивиться вперед ними обома не так, як інші птахи. Її погляд здається застиглим, бо сова майже втратила здатність рухати очима. Сова бачить тільки те, що знаходиться перед очима. Щоб не проґавити небезпеку ззаду, вона прислухається. Аби побачити, що діється збоку чи позаду, сова повертає голову в потрібному напрямку на 270 а то й на 360 градусів. Шия у неї дуже гнучка і рухлива. Тож може нахиляти голову спереду назад і з боку в бік на 180 градусів і навіть трохи більше. А ще сова вміє "прикипіти" очима до чогось і стійко утримувати на ньому погляд, незважаючи на зміну положення тіла. З марками так цікаво пізнавати світ!

Сюрпризи чекають на тих із вас, барвінчата, хто напише, яких ще птахів зображено на сучасних українських марках.

Уже радіють сюрпризам Тетяна ЦИБАНЬ із Дніпропетровської, Валерій ГРИГОРЕНКО із Запорізької, Інна ВОЛОДАВЧИК із Луганської, Тетяна НОТЕВСЬКА з Одеської, Вадим ХАЛЯВА з Полтавської, Іванна ВАЩУК із Хмельницької, Єлизавета ІВАНОВА з Черкаської, Ілона КОЛЕШНЯ з Чернігівської областей, Олена ГРЕЧАНА з Києва, Катерина ЮРЧАК із Чернівців.

Як заєць кита провчив

Кубинська народна казка

Ішов берегом моря слон. Побачив на хвилях кита й каже:

— Гей, ките, мені нема рівні на суші, тобі на морі. Приставай до мене у спілку — і запануємо над цілим світом.

— Гаразд, — каже кит. — Я згоден.

Неподалік сидів заєць. Почув, що намислили слон із китом, та й думає: "Треба цих зухвальців провчити!" Метнувся заєць додому, вхопив грубезного мотузка і бігом назад до моря. Слона там уже не було. Він пішов у сусідній гай пастися. А кит, як і раніше, пірнав при березі, самовдоволено плескав по воді хвостом та пускав догори водограї.

— От лихо! — забідкався заєць. — Моя корова по самісінькі вуха загрузла в болоті, і ніхто не подужає її витягти.

— Як це не подужає! — обурився кит. — Прив'яжи один кінець мотузка мені до хвоста, другий налигай* корові на роги — і я враз витягну її.

Заєць тільки того й чекав. Один кінець мотузка він міцно прив'язав китові до хвоста, а з другим подався шукати слона.

Слон теж захотів показати свою силу і звелів, щоб заєць накинув йому зашморга* на хобот. Зухвальці не бачили один одного, тож зразу взялися до роботи. Мотузок, яким їх було зв'язано, напнувся, мов струна, дарма вони і шарпали його, і цупили* з усієї сили.

Тоді кит вдався до хитрощів. На якусь мить він попустив свій кінець, а далі як смикне, аж мало хвоста собі не ввірвав. Слон не встояв на ногах і сторчголов* покотився до моря.

...та й слона

Біля самісінької води він ошелешено лупнув* очима, угледів кита й заревів:

— То це ти, сякий-такий, морочиш мене!

А кит йому:

— Ні, це ти мене морочиш!

І вони так люто шарпнулися в різні боки, що мотузок не витримав і луснув зразу в багатьох місцях.

Кит пірнув на дно океану-моря. Слон подався у лісові нетрі*.

На тому їхнє панування й кінчилося.

СЛОВНИЧОК НЕЗРОЗУМІЛИХ СЛІВ, позначених у тексті зірочками:

налигати — прив'язати мотузок до рогів;

зашморг — петля з мотузки, зроблена таким чином, що затягується;

цупити — тягти;

сторчголов — униз головою;

лупнути (очима) — глянути;

нетрі — важкодоступні місця, які заросли лісом, чагарником.

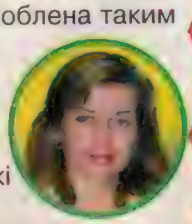

Художник Ю. ПРАВДОХІНА

Міністерство охорони загадок закінчує створювати абетку українських народних загадок. Сьогодні маєш загадки, відгадки на які починаються літерами Ц, Ч. Біля відгадок, розміщених унизу, запиши відповідні номери. Потім відповіді з указаними номерами загадок перепиши на окремий аркуш паперу (не псуй журнал — матимеш власну абетку загадок) і надішли до редакції.

За активну допомогу Міністерству охорони загадок книгами нагороджуються Борис БУРДАКОВ і Вадим ЗЕЛЕНКІН із Дніпропетровської області.

Абетка

УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ЗАГАДОК

1. **Сидить сидуха в семи кожухах, а ще посиніла.**
2. **Білий камінь у воді тане.**
3. **Хто в руки не візьме — по голові б'є.**
4. **Іван-білобран у білу сорочку вбрався, під землю сховався.**
5. **Рівненька дорожка посипана горошком.**
6. **Куди повзе — за собою хату везе.**
7. **Віз без коліс, а з батога сльози ллються.**
8. **Така водиця — тільки для письменного годиться.**

Часник
Цвях
Цибуля
Цукор
Черепаха
Човен, весло, вода
Чорнило
Чумацький Шлях

ВІДПОВІДІ НА ЗАГАДКИ, надруковані у № 4

Хата 7
Хата і двері 6
Хліб 2
Хмара 5
Хмара, земля, рослини 4
Хміль 1
Хрін 3

8 травня — ДЕНЬ МАТЕРІ
15 травня — МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ СІМ'Ї

СОНЕЧКО МОЄ ЯСНЕЄ

Яке красиве слово — "мама"! А ще ніжне й лагідне. І сонячне. Також розумне і вміюче. Мужнє і сильне. Смачне і добре. Усміхнене й веселе. Квіткове і... А далі, барвінчатко, придумуй сам про свою маму. І неодмінно скажи їй усі ці слова у День Матері.

Можеш звернутися до матусі і словами народної пісні:

Мамочко, моя пчілочко,
Мамочко, моя ластівочко,
Словечко моє вірнеє,
Зозулечко моя луговая,
Сонечко моє яснеє,
Ручечки мої пишнії,
Ніженьки мої ходунечки...

Є В МЕНЕ НАЙКРАЩА У СВІТІ

Увечері помолися за маму. І за тата, бабусю з дідусем, за братика й сестричку — за всю свою родину і нашу Україну. Не забувай робити це щовечора. Адже вони усі люблять тебе щодня.

БОЖЕ, ДЯКУЮ ТОБІ

Боже наш, Всесильний Отче,
Дякую Тобі за сонце,
І за весь Твій любий світ,
За повітря, воду, хліб,
За одежу й теплу хату
Дякую Тобі, наш Тату.

МОЛИТВА ДИТИНИ

Зішли, Боже, ласки
На дітей маленьких,
Щоб ми виростали на потіху неньки.
Май, Боже, в опіці всю нашу родину,
Глянь ласкавим оком ще й на Україну.

МОЛИТВА ЗА МАМУ

Є в мене найкраща у світі
Матуся. За неї, Пречиста,
До тебе молюся.
Пошли їй не скарби,
А щастя і долю,
Щоб дні їй минали
Без смутку, без болю.

ВЕЧІРНЯ МОЛИТВА

Ісусе любий, Ісусе милий,
Вже ангели в небі зірку засвітили,
Ніч темна надходить, і всі ми в поклоні
До Тебе підносим маленькі долоні.
І молимось щиро за маму, за тата,
За діда, бабусю, сестричку і брата.
За всіх, кого любим,
За всіх, хто нас любить,
Що нам помагають і ніжно голублять.
Дозволь нам щасливо цю ніч переспати.
Набратися сили, здоровими стати.

Ці дитячі молитви записані етнографом Романою Кобальчинською від народної вчительки Пазі Трутяк на Івано-Франківщині.

МАМИНА ЛІТЕРА

У багатьох мовах слово "мама" починається літерою М: майка (болгарська), матка (польська, чеська), мітір (грецька), мама (румунська), мутер (німецька), мазе (англійська), мадре (іспанська, італійська), ман (португальська), мер (французька), мудер (голландська), мор (норвезька), ме (в'єтнамська).

Андрій М'ЯСТКІВСЬКИЙ

КАЗОЧКА ПРО ХЛОПЧИКА ТА ЯНГОЛА

Бджілка бджілці казку каже, бджілка губи медом маже... Чує татко, чує ненька, чує дівчинка маленька про ліси і про гаї та про хлопчика малого, та про Янгола святого, про зірничку у росі... Й ви послухайте усі!

Лісом йшов малий хлопчина, й прикра трапилась причина: заблудився він. Стежка вилась, та урвалась... Вже не ліс, а чорний праліс* на стонадцять гін**... Десь далеко дзвін...

Хлопчик стрів мале Зайчатко:

— Йди до мене, в мене — хатка, в ній привітно, в ній не пусто — є морквина, є капуста, коржик на меду!

Й каже хлопчик той маленький:

— Там нема моєї неньки, отже, не піду!

Із кринички він напився, чемно Зайчику вклонився й мимо Зайчикової хати пішов стежечку шукати, а її нема, й падає пітьма.

Переліз глибокий рів і Лисичку там зустрів:

— Заблудився-заблукався, може, Вовка ти злякався... В мене є сосна висока, в мене є нора глибока, в ній і проживеш. Чом же ти не йдеш?

— Не життя там — посиденьки. Мені ж хочеться до неньки, до бабусі і до татка... — Так промовив він.

Й знову чує дзвін.

Хлопчик дзвону уклонився, тричі він перехрестився та з-за листя, з-за гілляччя раптом Янгола побачив. При берізці, при ліщині усміхався він хлопчині:

— Коли хрестишся до неба, йти тобі зі мною треба, твій знайдеться дім. — Взяв за руку і повів через хащі, через рів...

Їм цвіли зірниці-квіти, нахилялись пружні віти до травиці, до землі...

Далечінь обох манила, й церква солодко дзвонила за переліском в селі.

І забув той хлопчик втому, бо без зайвих слів Янгол вів його додому, до матусі вів.

*праліс — незайманий, предковічний густий ліс;
**гони — українська старовинна народна міра довжини (128—256 м).

Барвінчатко! Важливе доручення твоїм батькам від "Барвінку" шукай разом із ними на останній сторінці.

Художник Ю. ПРАВДОХІНА

Чайворд

РОСЛИНИ

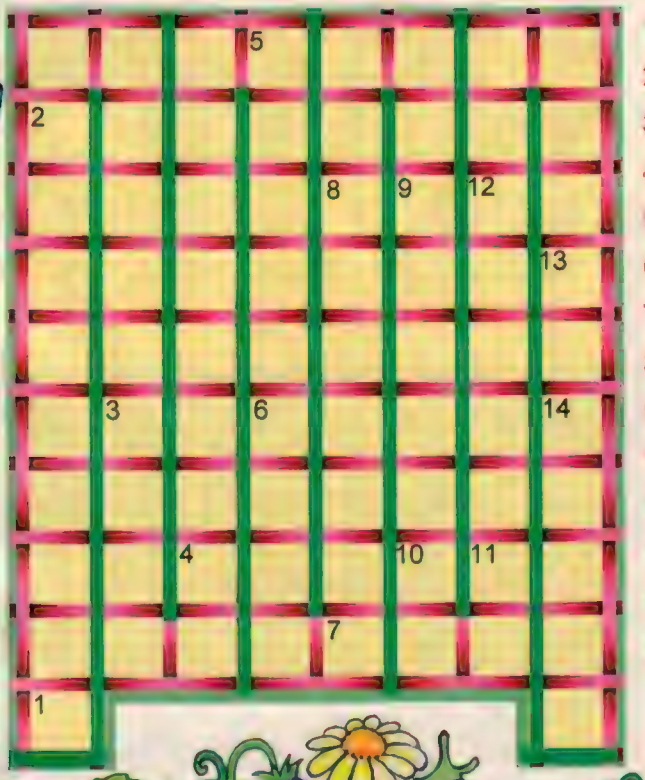

1. Квітка, яку називають косариком.
2. Сонячна квітка.
3. Дерево, на якому ростуть зелені колючики.
4. Квітка для забудьків.
5. Запашне дерево з китицями білих квіток.
6. Новорічне дерево.
7. Дерево, на якому росте курага.
8. Лісова "родичка" полуниці.
9. У казці воно буває молодильне.
10. Ласощі для коня.
11. Трава — птича гречка.
12. "Прабабуся" троянди.
13. Татарське зілля.
14. Водяна рослина, яку люблять гусенята.

ХТО ХОДИТЬ?

Листочки у рядах зліва підкажуть тобі, в якому квадратику читати наступну літеру. Почни з літери Р і рухайся від літери до літери — прочитай загадку і відгадай її.

Р	А	О	Г	О	Р
Р	О	Б	П	Ь	і
Г	О	Г	Л	О	Т
і	В	і	Х	Я	Д

СКІЛЬКИ ЦУКЕРОК?

До Іринки в гості мали прийти подружки. Вона розіклала по тарілках цукерки: на кожну — по 6, а на одну — 8. Та їй зателефонувала Катруся і попередила, що не зможе прийти. Іринка розіклала цукерки заново — цього разу в кожній тарілці було по 8 цукерок. Скільки всього цукерок приготувала господиня і скільки спочатку було тарілок з цукерками?

Художник І. ПОМЕРАНЦЕВА

ПРИКМЕТА

Користуючись квітковими підказками внизу, прочитай травневу прикмету.

А В Д Ж И І Й Н О П Р С Т У Щ

Чарівник-мандрівник Гіпноз Забувайло часто забуває свої справжні пригоди, а натомість вигадує дуже схожі на правду небилиці. Спробуй розпізнати, яка з двох історій правдива.

Гіпноз дуже полюбляє спортивні ігри, а особливо — хокей. Для одного австралійського племені він навіть побудував дерев'яне хокейне поле. І виявилось, що по дереву ковзани бігають не гірше, ніж по кризі.

Якось у джунглях Південної Америки він відшукав селище стародавніх інків, а поряд із ним — майданчик для гри у м'яч, дуже схожої на баскетбол. Там же знайшов і каучуковий м'ячик. Гіпноз додав його до своєї колекції старовинних речей.

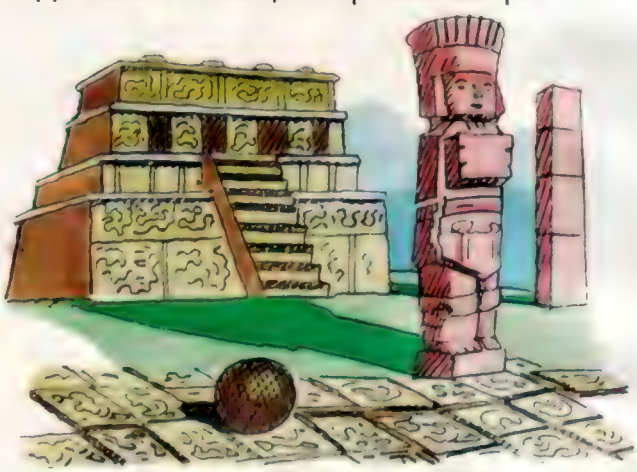

Серед тих, хто розпізнає 12 правдивих історій, розігруватимуться 12 призів, у тому числі й фотоапарат. Відповіді до редакції слід надсилати не щомісяця, а наприкінці конкурсу.

У куточку чергувала Віра МАЛІЙ
Художник О. МАМАЄВА

ВІДПОВІДІ НА ЗАВДАННЯ, вміщені у № 4

Птахи. Чайнворд. **1.** Павич. **2.** Чиж. **3.** Жайворонок. **4.** Кулик. **5.** Колібрі. **6.** Іволга. **7.** Альбатрос. **8.** Соловей.

Писанки. Однакові писанки — голубі.

Метелик. Сорока. Тризуб. Сім'я. Стоног а. Тринога. Родина. Стос.

Казки Г.-К. Андерсена. Кросворд. **1.** Миша. **2.** Королева. **3.** Лебідь. **4.** Горщик. **5.** Кропива. **6.** Горошина. **7.** Солдатик. Модрина.

РОЗУМНИКИ Й РОЗУМНИЦІ!

Щомісяця серед тих, хто правильно відповідатиме на всі завдання з моєї торбинки, розігруватиметься приз.

Серед розумників, які розгадали всі крутиголовки № 3, розіграно книгу — її отримав Максим БУСЕЛ із Чернігівської області.

ДЯДЕЧКО ЗАПИТАЛЬНИК

БАРВІНЧАТКО!

Відповіді на завдання і конкурси цього номера надсилай на окремих аркушах паперу (в одному конверті) і на кожному зазначай свої прізвище, ім'я, адресу. Так у тебе буде більше можливостей виграти один із призів.

ФАН-КЛУБ "Дванадцятий гравець"

А чи знаєш ти, барвінчатко, кому в складі національної збірної команди України цього року належить футболка під № 12? І хто гратиме в ній у наступному сезоні? Не Шевченко, не Воробей, не Тимощук. Від жовтня 2002 року жоден гравець не має права виходити на поле у футболці № 12. Бо вона за рішенням Президії Федерації футболу України навічно закріплена за уболівальниками збірної. Футболку передано Молодіжному футбольному союзу України. А символізує вона солідарність усіх уболівальників, об'єднаних у велику дружну родину.

За небагатьма футболістами назавжди було закріплено футболку з певним номером. Це гравці італійських клубів: № 10 — Дієго Марадона ("Наполі"), № 25 — Джанфранко Дзола ("Кальярі"), № 6 — Франко Барезі ("Мілан").

УВАГА! КОНКУРС!

"УЛЮБЛЕНА КОМАНДА"

Федерація футболу України оголошує конкурс "Улюблена команда". Якщо хочеш отримати приз — напиши розповідь, за що ти любиш ту чи іншу українську команду, і надішли до клубу "Форвард". Твоя улюблена команда приготує для тебе сувенір.

ЗВІДКИ ВІН ПРИКОТИВСЯ?

М'ячі в різних країнах були свої: зшиті зі шкіри тварин, сплетені з очерету, скручені з ганчірок, вирізані з дерева і навіть видуті зі скла. Авжеж, скляний м'яч витримував тільки одну гру.

На Русі шили м'ячі зі шкіри або згортали з ганчірок. Походить слово "м'яч" від слів "м'який", "м'якуш". Тобто м'яч — м'яка куля.

Як гумовий м'яч "приплив" до нас — читайте в наступному номері.

СТАДІОН У ТРЕФФОРД-ПАРКУ

Сідаймо швиденько всі в м'ячоліт — летимо до Англії, на "Олд Трафорд" — стадіон команди "Манчестер Юнайтед". Збудований він у 1910 році в Треффорд-парку, бо старий стадіон команди був дуже незручним. Уявіть, роздягальні знаходились за кілометр від нього.

А ось і він, сучасний красень і рекордсмен, бо має ... Хто сказав, найдовшу злітну смугу для літаків з уболівальниками? То не злітна смуга, а найдовший 55-метровий дах над стадіоном. Це нині він такий гарний, а під час Другої світової війни після бомбардування стадіон було зрівняно з землею. Про це, зокрема, розповідають документи і експонати музею, що знаходиться на північній трибуні. А ще в музеї можна побачити спортивні трофеї "Манчестер Юнайтед". Футбол тут люблять і шанують.

РЕПОРТАЖ ВЕДЕ...

Привіт, барвінчата! Це я, горобчик Гол, почув кілька цікавинок для вас.

Після програшу тренер говорить футболістам:

— Я просив вас грати так, як ви ніколи не грали, а не так, нібито ви ніколи не грали.

* * *

На стадіоні дядечко запитує хлопчика:

— Де ти взяв квиток на футбол?

— Тато купив.

— А де ж тато?

— Удома шукає квиток.

ТАБЛО ПЕРЕМОЖЦІВ

Найкращу слоган-"кричалку" для "заведення" уболівальників на стадіоні вигадала і нагороджується м'ячем Вікторія КРИЖАНІВСЬКА з Житомирської області:

УРА! УРА! — УКРАЇНІ! ПЕРЕМОЖУТЬ ЖОВТО-СИНІ!

САМ СОБІ ТРЕНЕР

ІГРИ ДЛЯ НАВЧАННЯ ТЕХНІКИ ГРИ У ФУТБОЛ

На одній половині поля

На майданчику — половині поля з одними воротами — грають 2 команди по 4—6 гравців і нейтральний воротар. Гру починає воротар — посилає м'яч гравцям. Команда, яка заволоділа м'ячем, атакує і намагається забити гол. Друга команда захищається, а перехопивши м'яч, починає атакувати.

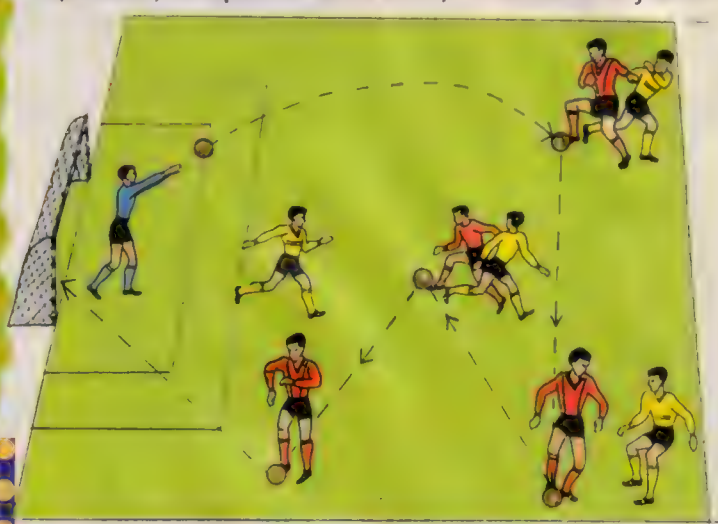

ПЕРЕВІР СЕБЕ

Контрольні нормативи і вимоги для юних футболістів (3 клас).

Хлопчики: біг на 30 м з високо старту — 7,5—5,9 сек.; стрибок у довжину з місця — 90—160 см; жонглювання м'ячем — 4—6 разів.

Дівчатка: біг на 30 м з високого старту — 7,8—6,5 сек.; стрибок у довжину з місця — 80—135 см; жонглювання м'ячем — 3—5 разів.

Це твоя Україна

Українські землі у складі Великого князівства Литовського*

Оксана ДАНИЛЕВСЬКА

Від 1340 року українські землі поступово підпадають під владу литовських князів, і згодом Литовське князівство стає великою державою — Великим князівством Литовським. Переважну більшість його населення становили українці й білоруси. Литовці переймали від них організацію війська, способи оборони, мистецтво будівництва фортець, традиції господарювання. Поширювалася серед литовської знаті і руська віра — так литовці спочатку називали православне християнство. Тогочасна книжна українська мова стала мовою великокняжого двору і державних документів. Та найголовніше — литовці дозволяли місцевій українській знаті обіймати державні посади. Вони чинили за принципом: "Старого не порушуємо, а нового не впроваджуємо", тобто на українських землях зберігався той устрій, який там склався. Так було до укладення у 1385 році угоди між Литвою і Польщею і створення Польсько-Литовської держави.

"З Божої ласки князь київський"

Запорошене снігом місто спало спокійно. Може, то зима навіяла спокій. А може, давалася взнаки втома від столітнього ординське лихоліття*...

Світало. Князь вийшов з покоїв і, тихо ступаючи галереєю, дивився вниз — на скований кригою Дніпро, на Поділ. Тиша довкруг. Тільки поодинокі лапаті сніжинки й легкі сивуваті цівочки диму в'ються від невидимих осель у небо.

Замислився князь Володимир. Відтоді, як отримав в уділ* від батька, великого князя литовського Ольґерда, Київську землю, живе він у Києві. Шлях до серця Русі був нелегким. Та Володимир здолав ординців, відкинув їх аж до моря. Але почувається тут не воїном-переможцем, а скоріше полоненим. Бо причарували, полонили його київські гори, могутня ріка, а найбільше — мальовничий дніпровський діл*. Тож коли випадали тихі, як нині, дні, він намагався збагнути таємницю своєї долі й цього міста. Чому раптом він, відважний лицар, так розчулився, вперше побачивши київські краєвиди?

— За твоїм наказом, князю, привіз я мудруна печерського, — пролунав за спиною голос вірного охоронця.

Запахло травами й свічками. Старий чернець підійшов до Володимира і, привітавшись, запитально глянув на князя.

Князь хвильку помовчав, а відтак несподівано запитав:

— Чому так тихо в місті?

— Тривожно тобі, княже? Боїшся змови, заколоту чи зради? — мовив чернець. — Не бійся. Кияни вдячні тобі.

— Не тим перейнині, —

* Продовження. Початок у № 1—4, 2005 р.

відповів Володимир. — Ще в дитинстві чув від матері, щиросердної християнки, про величний спів київських дзвонів. Чому ж не чути його тепер?

— Нема вже наших дзвонів, княже. Знищили їх ординці. Поруйнували золотоверхі храми. Куди не глянь — згарища.

— А чи залишилися в Києві майстри талановиті? Чи прийдуть до мене, як покличу?

— Будуй, князю, кияни тебе підтримають. А майстрів у нас стільки, скільки дворів. Бо від покоління до покоління передають вони своє вміння, навіть у часи лиховісні.

Так почалося в Києві будівництво. Від зорі до пізнього вечора працювали будівничі, різьбярі, іконописці. З попелу й руїн зводилися київські храми. Минув час, і над містом на радість киян полинув мелодійний передзвін.

Якось заїхав князь до печерського ченця. Довго бесідували вони. На прощання сказав чернець гостеві:

— Кажуть кияни, що хоч ти й литвин* за народженням, але душею русич.

— То найвища для мене похвала, — розчулено мовив князь. — Бо усією душею полюбив я Київ, він став мені рідним.

Князь Володимир Ольґердович зміцнював кордони Київського князівства, карбував власні монети, а себе називав "з Божої ласки князем київським".

Року 1393 військо великого князя литовського Вітовта, який не хотів посилення могутності Київського князівства, рушило на Київ. Князь Володимир, щоб місто не було поруйноване, зрікся київського столу. Доля розлучила його з Києвом. Та після смерті він повернувся сюди: поховали князя Володимира Ольґердовича в Успенському соборі Києво-Печерського монастиря, опікуном і доброчинцем якого він був.

ЗМОВА КНЯЗІВ

Стемніло. Місто засинало. А до покоїв князя Михайла потай, загорнувшись у темну одіж, прибували князі. Збиралися на таємну раду. Коли всі зійшлися, князь Михайло звернувся до них зі своїм словом:

— Сьогодні надійшла відповідь од великого князя литовського на мої клопотання про отчинну землю — Київське князівство. І знову відмовився він потвердити мої законні права на землю, якою правили мій дід Володимир Ольґердович, батько князь Олелько, брат Семен Олелькович, який раптово помер десять років тому. Натомість наказує не противитися його волі — або підкоритися київському намісникові*, або жити вигнанцем.

Запала глибока тиша.

Мовчання порушив немолодий уже князь:

— Минулися часи, коли литовські князі запевняли: "Старого не порушуємо, а нового не впроваджуємо". Це збагнув ще півстоліття тому великий князь литовський Свидригайло, якого скинули з престолу польські й литовські вельможі. Тому й боровся проти Польщі та Литви за повернення своєї влади, за права інших руських князів.

Зібрав Свидригайло руських князів з їхнім військом і повів на вирішальну битву, що відбулася на річці Святій. Але не судилася їм перемога. Руське військо зазнало поразки, багато князів загинуло, а сорок двох із них взяли у полон.

Князі забули про обережність. Кожен хотів сказати своє слово:

— Від часу Свидригайла багато води збігло. Його кривдили, але він залишався князем, мав свою землю, хоч і здобував її мечем. А що діяти нам, коли з тих пір, як не стало князя Семена Олельковича, вже й князівства Київського немає.

— Навіть простолюд повстав проти такої несправедливості. Не відчинили кияни брами литовському намісникові! Та придушили той народний спротив*.

— Що ж, час нагадати литовським і польським вельможам про наші права! — рішуче мовив князь Михайло. — Час боронити свою честь!

"Та це ж змова! Справжня князівська змова!" — вершник щодуху мчав на коні уже кілька днів, спиняючись лише на короткий перепочинок. Скоро й Вільно — столиця Великого князівства Литовського. Щедру винагороду отримає він за імена змовників! Адже йдеться про вбивство великого князя литовського. А Михайло Олелькович хоче захопити престол!

Року 1481 змову князів було розкрито. Київ так і не став княжим містом.

(Далі буде)

СЛОВНИЧОК НЕЗРОЗУМІЛИХ СЛІВ,
позначених у тексті зірочками

ординське лихоліття — спустошення руських земель ордами монголо-татар;
уділ — князівське володіння;
діл — долина;
литвин — литовець;
намісник — людина князя, яка правила від його імені;
спротив — опір.

Художник В. БАРИБА

ПОСЛАННЯ З КОРОЛІВСТВА КУЕН

Віват, віват! Мудренькі будемо!

Я, король славнозвісної країни Мудрагелії Мудрило Перший і Останній, запрошую барвінчат на мудрагельську толоку. Спробуйте розтлумачити послання, яке я отримав із королівства Куен. Не шукайте його на карті — не знайдете, бо то невидиме королівство. Проте дехто із вас (гадаю, таких серед барвінчат дуже мало) може потрапити туди, якщо... Самі здогадаєтеся, коли прочитаєте послання. Воно допоможе багатьом мешканцям королівства. Послання розбито на шматочки — складіть його, як мозаїку. Перше слово зашифроване — відгадайте його за малюнками. І неодмінно поміркуйте над назвою королівства, що вона означає. А потім негайно пишіть мені листи. Хтось із вас буде удостоєний мого подарунка.

Щоб не псувати журнал, перемалюйте все на окремий аркуш паперу чи зніміть ксерокопію, а потім уже вирізайте і складайте.

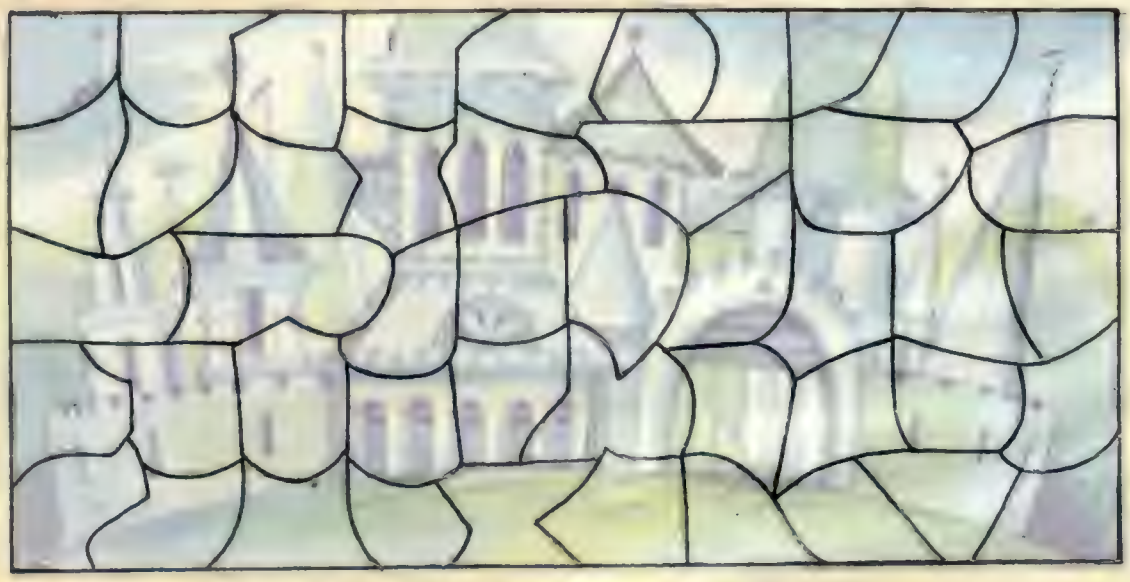

ТРЕНУЙ ПАМ'ЯТЬ

Роздивись малюнки протягом 10 секунд, постарайся запам'ятати їх розташування, форму, деталі. Закрий малюнки і дай відповіді на запитання:

1. У який бік дивиться кіт?
2. Що намальовано під цифрою 5?
3. На якій сторінці розкрита книга?
4. Якого ґудзика бракує на сорочці?
5. З якого боку стовпа росте квітка?
6. Який малюнок останній?

Художник В. ДУНАЄВА

ПОЧАТКОВА ШКОЛА
НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЖУРНАЛ

ПРО ЕТИКЕТ І НОВИЙ ПРЕДМЕТ

Якщо у твоїй родині, барвінчатко, є майбутній першокласник, підкажи батькам, що в травневому номері журналу "Початкова школа" надруковано матеріал про психологічну готовність дитини до школи. Він допоможе вам усім разом підготувати твого братика чи сестричку до навчання у школі.

І твій учитель знайде у "Початковій школі" чимало корисних порад. Зокрема, тут вміщено "Тести з основ здоров'я для 3—4 класів", матеріали "Економіка для наймолодших школярів", "Сторінками Червоної книги" (про зникаючі рослини). Неодмінно зацікавлять твого педагога програма нового предмета "Про культуру життєвого самовизначення" і сценарій свята до Дня Матері "Найдорожче у світі слово". Також стануть йому в пригоді розробки уроків: музики в 3—4 класах, образотворчого мистецтва, "Етикет і культура мовлення".

ЛАЙДАК ЛУСТУНІВ

Галина МАЛИК

ХТО ЩО БАЧИТЬ?

Вірш-загадка: де треба поставити коми?

Ось іде дідуган із пухнастим хвостом
кіт смугастий рікою пливе під мостом
пароплав з капітаном з дупла вигляда
дятел в шапці червоній кричить: куд-куда
наша курка ряба з'їла сіна стіжок
однорога корова трусить білий сніжок
чорна хмара-примара вичищає димар
сажотрус на даху вчить новенький буквар
першокласник Іван всі ці бачить дива
той, хто носить зі школи з правопису "два".

ПРОВУЛОК ЗАГАДКОВИЙ

Летить дід, сів на цвіт,
волосинки розгортає,
солоденьке шукає.

ВУЛИЦЯ РОЗУМНИКІВ

Які слова написано на квітах?

УЗВІЗ КМІТЛИВИХ

Допоможи єноту знайти потрібний ключ, щоб відчинити двері.

Художник І. ПОМЕРАНЦЕВА

ВІДПОВІДІ НА ЗАВДАННЯ, надруковані у № 4

Праска. Голова. Сто.

Таке можливе лише з "Барвінком"

Чий лист в Україні найдорожчий?

— Олі Трюхан із Запорізької області, — авторитетно відповіла нам Поштарочка. — Він "коштує" одну тисячу гривень.

Це премія за перше місце у конкурсі ВПС. Дізнавшись із "Барвінку" (№ 12, 2004 р.) про його завдання, Оля не вагалась. Її "Лист Сніговій Королеві" виявився таким щирим, зворушливим, що "розтопив" серця суворого журі національного конкурсу.

Одинадцятирічний Віталій Кривонос із Сумської області за друге місце отримає від "Старого вуличного ліхтаря", якому адресував свого листа, 500 гривень. Третє місце присуджено його ровеснику Віталію Клокову з Луганської області за "Лист гидкому каченяті". До речі, наполегливо підтримував Олю і хлопців член журі, головний редактор журналу.

Усі троє перед тим стали переможцями обласних конкурсів і отримали по 300 гривень. Отже, лист Олі коштує 1300 гривень. У ньому 540 слів, кожне вартістю 2 грн. 40 коп. Нічого собі! Таких гонорарів в Україні не платять навіть найвідомішим поетам.

Але рекорд барвінчатка Оксанки Захарук ще не побито. Торік у такому ж конкурсі вона заробила 1500 гривень. Та шанс зробити це у тебе є. У № 12 буде оголошено новий конкурс. Уважно стеж за "Барвінком", тренуйся писати твори — і ти неодмінно переможеш!

Усі знають, що за допитливістю, кмітливістю, прагненням знати більше барвінчатам немає рівних. Тому президент Барвінок вирішив відзначити найактивніших читачів журналу.

Спеціальним Дипломом нагороджено:

ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ: ПАЛЮГУ Сергія, ВЄХОРЄВУ Наталію, КУГОТА Романа, МАЛОВУ Марію, САВЧУК Вікторію, ПЕРЕБЕЙНОС Яну, СЛОБОДЯН Вікторію, МАКАРОВА Андрія, КОСТАШ Оксану, ГЛУШАК Тетяну, БОНДАРЧУКА Олександра, ЛАБІНСЬКОГО Віталія, ПІДВАЛЬНЮК Олену, АСАУЛЯК Яну, ЯКУБЕНКА Василя, ПОНОМАРЕНКО Лесю, КУЗЬМУК Євгенію, СОРОЧИНСЬКОГО Сергія, ДВОРАК Ганну, РИЖЕНКО Олену, БУРДЕЙНОГО Дмитра, ГЛАДКОГО Віталія, АНТОНЮКІВ Миколу і Назарія, ПОВАРА Ростислава, ТРАМБОВЕЦЬКУ Діану, ШЕПЕЛЬ Наталю, ЯБЛОНСЬКУ Діану.

(Продовження в наступному номері)

"БАРВІНОК" ЩИРО ВІТАЄ ТРАВНЕВИХ ІМЕНИННИКІВ

Продовження привітань на стор. 31.

НЕЗВАНІ ГОСТІ, ВЕРТАЙТЕСЬ ДОДОМУ!

Асьогодні до Роботоленду прибули незвані гості — роботи з острова Бундішван. Де знаходиться той острів, ніхто не знає. Проте точно відомо, що там живуть тільки роботи.

Однак прибульців до Роботоленду просто так не пустять. Вони мають спочатку довести всім, що на їхньому острові знають і шанують закони робототехніки. На цей іспит і ми з вами нагодились.

Джі-Пі-Токі

Ось робот Джі-Пі-Токі (колись він був помічником тамтешнього шерифа) виголошує вищий закон: "Робот не може заподіяти фізичної чи душевної шкоди людині або своєю бездіяльністю допустити заподіяння шкоди людині". Його пропустять до парку роботів, якщо й інші роботи успішно складуть іспит. Тоді й розпитаємо їх про острів Бундішван.

Полковник Потугін

Полковник Потугін теж приготувався до зустрічі в Роботоленді й вивчив перший закон: "Робот не може заподіяти шкоди людині або своєю бездіяльністю допустити заподіяння шкоди людині, якщо ці дії не порушують вищий закон".

І веселун Фоттер спромігся (подейкують, що він неабиякий тугодум) вивчити другий закон: "Робот повинен виконувати накази людини, якщо ці накази не суперечать вищому закону".

А ось схожий на страуса Гутча, розбишака Сандер і модник Фуззя іспиту не склали. Вони з третього закону робототехніки вивчили лише початок: "Робот повинен захищати своє існування..."

Третій закон звучить так: "Робот повинен захищати своє існування, якщо такий захист не суперечить вищому закону".

Фоттер

Цієї миті до Роботоленду надійшов терміновий факс: "Роботи з острова Бундішван ненавидять людей".

Невже незвані гості хотіли підбурити мешканців Роботоленду до повстання проти людей? Їх негайно було відправлено на острів Бундішван із забороною залишати його без спеціального дозволу. А ми з вами, барвінчата, тепер знаємо, що не всі роботи є надійними помічниками людей.

Гутча

Сандер

Фуззя

ЯСКИНЯ ПРИВИДІВ*

Сміливим страшкам привіт від Найвідважнішого із боягузів! Сьогоднішнє засідання "Товариства Відважних Боягузів" проведемо в нашій "Яскині (печері) привидів". Знімаємо з дверей стоппривидзамок — і розглядаємо портрети привидів.

Чому, спитаєте, на цій картині звичайнісінький ціпок? Бо він побував у руках привида. Коли англійський хлопчик Майкл Коллінгрідж після хвороби одужував, ціпок раптом почав танцювати, вицокуючи популярні мелодії.

Музичними здібностями уславились і рукавички, що на наступному портреті. Коли сім'я Прітчард з Уельсу (Великобританія) потерпала від витівок привида, жінка спробувала прогнати його християнською піснею. Як тільки вона заспівала, привид схопив її рукавички і почав диригувати.

Любив поспівати привид мангуста Джефа, що з'являвся в одному з будинків на острові Мен в Ірландському морі. А ще він розповідав анекдоти. Та новий господар будинку вистрілив у нього — відтоді вже ніхто не бачив Джефа. До речі, острів Мен називають чемпіоном за кількістю привидів.

Навіть з Овальної кімнати Білого дому — резиденції президентів США — час від часу чути мелодію скрипки. На думку політиків, то грає привид одного з американських президентів — Томаса Джефферсона.

Ой, здається до нас завітав привид-барабанщик — від його "музики" в мене вже болять вуха. Тікаймо мерщій з печери, закриваймо її стоппривидзамком. Однак ще повернемося сюди — ми хоч і боягузи, зате відважні.

НАЙВІДВАЖНІШИЙ ІЗ БОЯГУЗІВ

*Продовження. Початок у № 2—3, 2005 р.

Художник І. ЗУБКІВСЬКА

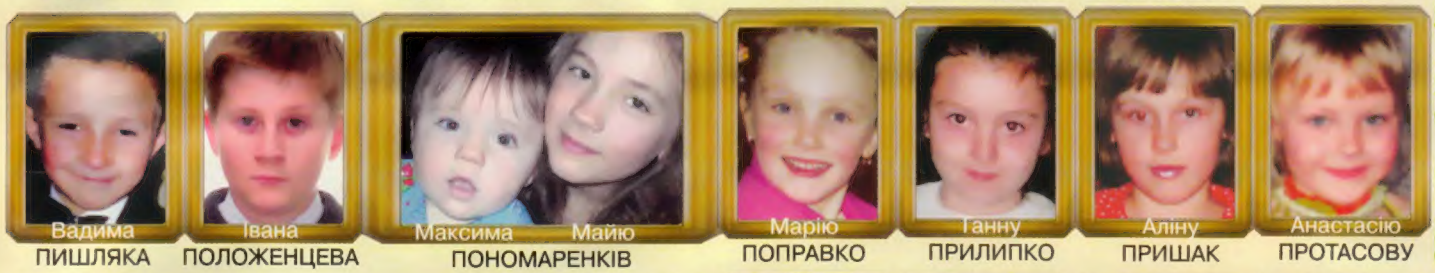

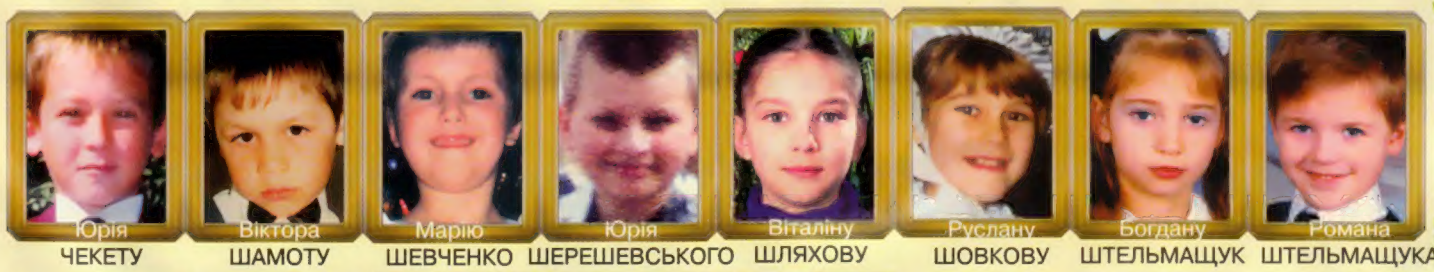

БЮРО ІМЕНИННИКІВ НАГАДУЄ

Липневі іменинники мають надіслати фото (з виразним зображенням обличчя, чітко написаними прізвищем, ім'ям та датою народження) разом із квитанцією на 12 або 11 місяців на 2005 рік (піврічні квитанції такого права не матимуть) до 10 червня, серпневі — до 10 липня. Якщо квитанція в редакції, вкажіть, на який конкурс її надіслано.

З ДНЕМ НАРОДЖЕННЯ, БАРВІНЧАТА!

Разом із "Барвінком" вас вітає вся Україна!